

Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος

**Πρόταση Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης και Ενδυνάμωσης του Πληθυσμού σε Συνθήκες Κρίσης
στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του Έβρου**

(Άξονας Δράσης 4 Βιώσιμη Ανάπτυξη).

Τίτλος Προτεινόμενου Έργου

“Ψυχοκοινωνική Παρέμβαση και Ενδυνάμωση του Πληθυσμού σε Συνθήκες Κρίσης”

Συνάφεια του προτεινόμενου έργου με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του Έβρου

Το προτεινόμενο έργο εντάσσεται στον Άξονα 4 του Στρατηγικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του Έβρου (Δημιουργία ενός δυναμικού οικοσυστήματος κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ανάπτυξης) και έχει σκοπό να συμβάλει στην ανάπτυξη της ατομικής και συλλογικής ψυχικής ανθεκτικότητας, της κοινοτικής δέσμευσης και της ενδυνάμωσης των κατοίκων, ώστε το τοπικό ανθρώπινο κεφάλαιο να μπορέσει να συμμετέχει δυναμικά στην προσπάθεια ανασυγκρότησης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της περιοχής.

Η προσέγγισή μας είναι σύμφωνη με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του Έβρου και τα εργαλεία που αξιοποιεί^(1, 2).

Αναγκαιότητα του Έργου

Η κατάσταση:

Τον Αύγουστο του 2023 η Περιφερειακή Ενότητα Έβρου δοκιμάστηκε από τις καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν την περιοχή. Η καταστροφή ήταν μεγάλη σε περιβαλλοντικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο υλικών υποδομών και αγροτικών καλλιεργειών. Οι οικονομικές επιπτώσεις παραμένουν πολύ σοβαρές. Και, όπως έχει παρατηρηθεί και σε αντίστοιχοι μεγέθους φυσικές καταστροφές αλλού³, εξαιρετικά σοβαρή ήταν και η επίπτωση σε ψυχολογικό επίπεδο στους κατοίκους του Έβρου⁴ η οποία χρήζει αντιμετώπισης.

¹<https://evoia-meta.b-cdn.net/meletes-telika/eviameta-masterplan.pdf?v=1>

²<https://evrosmeta.gr/assets/odigos-efarmogis-espa.pdf>

³<https://ncceh.ca/resources/subject-guides/psychosocial-impacts-disasters-resources-mitigation-response-and-recovery>

⁴<https://gr.euronews.com/2023/09/07/apostoli-ston-evro-oi-oikonomikes-epiptwseis-meta-tin-fotia>

Η αναγκαιότητα παρέμβασης και η αξία της καλλιέργειας της ψυχικής ανθεκτικότητας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο:

Από τη διεθνή βιβλιογραφία προκύπτει ότι η ανάπτυξη της ψυχικής ανθεκτικότητας των ατόμων και της κοινότητας είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, όπως αυτές των φυσικών καταστροφών και την επιτυχή εφαρμογή πολιτικών για την ανάκαμψη των πληγεισών περιοχών.

Γνωρίζουμε επίσης από την βιβλιογραφία ότι σχεδόν όλοι οι άνθρωποι που ήρθαν αντιμέτωποι με μια κατάσταση κρίσης/καταστροφής θα βιώσουν δυσφορικό στρες, αλλά θα ανακάμψουν με την πάροδο του χρόνου, χωρίς να χρειαστούν, οι περισσότεροι, υποστήριξη από ειδικό. Ωστόσο κάποιοι άνθρωποι θα χρειαστούν είτε γιατί ανέπτυξαν συμπτωματολογία με αφορμή το γεγονός είτε γιατί είχαν προϋπάρχουσες ψυχικές διαταραχές που τους καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτους σε συνθήκες κρίσης.

Επομένως, για την ανάπτυξη της ψυχικής ανθεκτικότητας απαιτείται ένα πλέγμα δράσεων που απευθύνονται και στο άτομο αλλά και στην κοινότητα, ώστε να μπορέσει το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο να κινηθεί προς την κατεύθυνση της ανασυγκρότησης. Έχει εξάλλου πολλαπλά αναδειχθεί η σημασία της δέσμευσης όλης της κοινότητας ως βασική διαδικασία μέσω της οποίας όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, άτομα, συλλογικότητες ενώνουν τις δυνάμεις τους ώστε να μπορέσουν να ενεργοποιήσουν τους πόρους (φυσικούς, υλικούς, ανθρώπινους, κοινωνικούς, κοινοτικούς) και να συντονιστούν προς ένα κοινό στόχο.^{5, 6}

Ποιες ανάγκες σκοπεύει να αντιμετωπίσει το προτεινόμενο έργο;

Οι προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το έργο περιλαμβάνουν:

- Επιπτώσεις από την περιβαλλοντική καταστροφή στην ζωή των κατοίκων
- Επιπτώσεις στη ζωή των κατοίκων από την καταστροφή υλικών υποδομών και αγροτικών καλλιεργειών
- Κοινωνικές επιπτώσεις
- Οικονομικές επιπτώσεις (άμεσες και έμμεσες ή/και πιο μακροπρόθεσμες).⁷

<https://www.lifo.gr/stiles/optiki-gonia/o-ebros-meta-oi-katoikoi-kai-i-eyryteri-periohi-meta-tis-foties-toy-aygoystoy>

<https://www.capital.gr/epikairoτητα/3734458/-oi-simantikotes-epiptoseis-ton-purkagion-ston-ebro-einai-oi-emmaeses-lene-ekprosopoi-ton-biomixanon/>

⁵https://knowledge.aidr.org.au/media/7989/aidr_handbookcollection_communityengagementfordisasterresilience_2020.pdf

⁶<https://nccch.ca/resources/subject-guides/psychosocial-impacts-disasters-resources-mitigation-response-and-recovery>

⁷<https://www.ot.gr/2023/08/29/oikonomia/pyrkagia-evros-sovares-oi-epiptoseis-stis-epixeiriseis-zimies-se-120-000-t-m-viomixanikon-ktirion/>

- Ψυχολογικές επιπτώσεις στους κατοίκους, οι οποίες αναφέρονται ως πολύ σημαντικές στην αντίστοιχη βιβλιογραφία.⁸

Αντίστοιχες επιπτώσεις έχουν μελετηθεί σε διάφορες φυσικές καταστροφές.⁹

Στόχοι - του Έργου

Οι **στόχοι** του έργου είναι:

- Η αντιμετώπιση των ψυχολογικών επιπτώσεων της κρίσης/φυσικής καταστροφής και η υποστήριξη των κατοίκων των ΠΕ Έβρου και την διαχείριση των ψυχολογικών επιπτώσεων μετά από κρίσεις και φυσικές καταστροφές
- Η πρόληψη ψυχικών διαταραχών
- Η ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των κατοίκων της ΠΕ Έβρου και των κοινοτήτων τους
- Η υποστήριξη των κατοίκων και των φορέων της ΠΕ Έβρου για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των κρίσεων και καταστροφών στις κοινότητες

Αντικείμενο του έργου είναι:

- Η παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στους κατοίκους των περιοχών στην ΠΕ Έβρου.
- Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της ΠΕ Έβρου και η υποστήριξη για την πρόληψη ψυχικών διαταραχών
- Η ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των ανθρώπων – κλειδιά και των φορέων των περιοχών στην ΠΕ Έβρου, ώστε να συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των κρίσεων και καταστροφών στις κοινότητες και στην πρόληψη των ψυχικών διαταραχών
- Η ανάπτυξη της δικτύωσης, της διασύνδεσης των υπηρεσιών, των φορέων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και της συλλογικότητας στην ΠΕ Έβρου με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των κρίσεων και καταστροφών και την δυνατότητα ανάκαμψης από αυτές
- Η διασύνδεση με τις αναγκαίες υπηρεσίες για την συμβουλευτική/υποστήριξη για θέματα οικονομικά (π.χ. αποζημιώσεις, επιδόματα κτλ), κοινωνικής αρωγής και πρόνοιας
- Η ενδυνάμωση των κατοίκων και των κοινοτήτων στις περιοχές της ΠΕ Έβρου, με στόχο την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας

Δράσεις

Δράση 1: Παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας / ανάπτυξης ψυχικής ανθεκτικότητας

- ✓ παροχή πρώτων βοηθειών ψυχικής υγείας σε περίπτωση κρίσης

⁸<https://kosmodromio.gr/2023/07/21/ereuna-gia-tis-eiptwseis-twn-purkagi/>

⁹<https://ncceh.ca/resources/subject-guides/psychosocial-impacts-disasters-resources-mitigation-response-and-recovery>

- ✓ παρέμβαση για την πρόληψη εκδήλωσης ψυχικών διαταραχών
- ✓ έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση ψυχικών διαταραχών
- ✓ διασύνδεση με αναγκαίες υπηρεσίες
- ✓ ψυχοκοινωνική υποστήριξη και καλλιέργεια του κουράγιου, ενδυνάμωση των ανθρώπων και ενίσχυση της ψυχικής διάθεσης για να αντλήσουν δύναμη από κάθε πηγή σχέσεων, φροντίδας, υποστήριξης

Για την επίτευξη των παραπάνω ακολουθείται η επιτυχημένη μεθοδολογία παρέμβασης της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος. Ενδεικτικά:

- ✓ Παρέχονται ατομικά ραντεβού στους θεραπευόμενους. Η ομάδα για την παρακολούθηση των θεραπευομένων, συνήθως φιλοξενείται στα αγροτικά ιατρεία και κέντρα υγείας ή σε άλλους δημόσιους χώρους. Κάποια ραντεβού θεραπευομένων γίνονται κατ'οίκον.
- ✓ Παρέχονται ραντεβού συμβουλευτικής στις οικογένειες. Τα μέλη της οικογένειας δέχονται υποστήριξη και εκπαίδευση που αφορά την ψυχική νόσο και το πώς να διαχειριστούν την σχέση με τον πάσχοντα.
- ✓ Επίσης, δημιουργούνται ομάδες υποστήριξης των οικογενειών για την αλληλοϋποστήριξη και την ενίσχυση της αλληλεγγύης προς τους θεραπευόμενους καθώς και την εκπαίδευση στην σωστή αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την σχέση με τον πάσχοντα. Οι ομάδες δεν ξεπερνούν τον αριθμό των 10 μελών και σε αυτές δύναται να παρευρίσκονται και οι ίδιοι οι θεραπευόμενοι.
- ✓ Η συνεργασία με το ιατρικό και διοικητικό προσωπικό των χώρων υγείας, είναι σημαντική προϋπόθεση για την λειτουργία της ομάδας και για το κλινικό έργο.
- ✓ Η εργασία με την οικογένεια των θεραπευομένων γίνεται ταυτόχρονα με την εργασία με τους θεραπευόμενους

Δράση 2: Δράσεις ευαισθητοποίησης και εκπαίδευση της Κοινότητας

Σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, συλλόγους, υπηρεσίες στην ΠΕ Έβρου θα πραγματοποιηθούν

- ✓ ομιλίες,
- ✓ ημερίδες ευαισθητοποίησης,
- ✓ ανοικτές δράσεις - δημιουργικά εργαστήρια στις κοινότητες της ΠΕ Έβρου σε δημόσιους χώρους, πολιτιστικούς χώρους, βιβλιοθήκες σε θέματα ψυχικής υγείας, πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης, αντιμετώπισης κρίσεων και ενίσχυσης ψυχικής ανθεκτικότητας
- ✓ δημιουργικά εργαστήρια στις σχολικές κοινότητες των περιοχών κάλυψης για παιδιά, εκπαιδευτικούς, γονείς με αντίστοιχη θεματολογία.

Δράση 3: Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των φορέων με κομβικό ρόλο στην αντιμετώπιση κρίσεων/καταστροφών

- ✓ Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση σε θέματα ψυχικής υγείας, πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης, αντιμετώπισης κρίσεων και ενίσχυσης ψυχικής ανθεκτικότητας σχετικά με την συμβολή των φορέων και στελεχών – κλειδιά για την αντιμετώπιση των κρίσεων/καταστροφών.
- ✓ Σε συνεργασία με την Περιφερειακή Πυροσβεστική Διοίκηση Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης θα πραγματοποιηθούν δράσεις και εκπαιδευτικές ομιλίες στο προσωπικό της.

Μεθοδολογικά αυτό επιτυγχάνεται με:

- ✓ Οργάνωση τακτικών επισκέψεων σε τοπικές Π.Υ και άλλων αρμόδιων υπηρεσιών για εκπαιδευτικές δράσεις στο προσωπικό σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση θεμάτων ψυχικής υγείας.
- ✓ Εποπτεία και υποστήριξη στελεχών υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης (burnout).

Δράση 4: Σχεδιασμός και Εφαρμογή Σχεδίου Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης στη Κρίση στην περιοχή της ΠΕ Έβρου.

- ✓ Δράσεις δικτύωσης και διασύνδεσης
- ✓ Δημιουργία πρωτοκόλλου διασύνδεσης και συνεργασίας των υπηρεσιών (πρώτα θα γίνει η καταγραφή των υπηρεσιών και η αρχική δικτύωση) ώστε να εξασφαλίζεται η ετοιμότητα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης σε περιόδους κρίσης και καταστροφών με σκοπό την έγκαιρη παρέμβαση και την άμβλυνση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων για τους κατοίκους των περιοχών κάλυψης
- ✓ Δράσεις ενίσχυσης της συλλογικότητας και της δέσμευσης στην κοινότητα / Δράσεις που κινητοποιούν τις δυνάμεις και τους πόρους της κοινότητας (ανθρώπινους, υλικούς) για την υποστήριξη των κατοίκων και την πορεία προς ένα βιώσιμο σύστημα στην τοπική τους κοινότητα

Ωφελούμενοι του Έργου:

Οι ωφελούμενοι των δράσεων περιλαμβάνουν

- τους κατοίκους των Δήμων Αλεξανδρούπολης, Σουφλίου, Διδυμοτείχου, Ορεστιάδας και Σαμοθράκης.
- τα στελέχη των υπηρεσιών και φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν ενεργό ρόλο στην πρόληψη, έγκαιρη παρέμβαση και υποστήριξη των κατοίκων σε περιπτώσεις κρίσεων και φυσικών καταστροφών, όπως και συλλόγους και οργανώσεις της ΠΕ Έβρου της κοινότητας.
- την κοινότητα στο σύνολό της

Πώς η προηγούμενη εμπειρία του φορέα συμβάλει στην ικανότητά του για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου

Εκτός από την πολυετή πείρα του φορέα Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος σε υπηρεσίες πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης και αποκατάστασης σε ό,τι αφορά στην ψυχική υγεία (δείτε επισυναπτόμενη την αναφορά δράσης), ο φορέας έχει μεγάλη εμπειρία στην αντιμετώπιση κρίσεων και φυσικών καταστροφών.

Εμπειρία της ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος στην αντιμετώπιση κρίσεων (πχ πανδημία) και φυσικών καταστροφών

1. Στον απόηχο της πρωτοφανούς περιβαλλοντικής κρίσης που βίωσε η τοπική κοινωνία του Έβρου μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου του 2023, η ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος ανέλαβε δράση από την πρώτη στιγμή αναπτύσσοντας υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και διαχείρισης των ψυχολογικών επιπτώσεων έπειτα από μια φυσική καταστροφή. Παρέχοντας δωρεάν υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην ΠΕ Έβρου από το 1986, η ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος μέσω της δικτύωσης της με τοπικούς φορείς, πολιτιστικούς συλλόγους, συλλόγους γυναικών, αθλητικά σωματεία κτλ, υλοποίησε άμεσα δράσεις έγκαιρης παρέμβασης σε χωριά, τοπικές κοινότητες και δυσπρόσιτες περιοχές των Δήμων Αλεξανδρούπολης και Σουφλίου που υπέστησαν ζημιά από τις πυρκαγιές. Αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα μιας ήδη ισχυρής δικτύωσης και σχέσης με την κοινότητα της Κινητής Μονάδας Έβρου – Ροδόπης της ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος με κλιμάκια που δραστηριοποιούνται στις περιοχές Αλεξανδρούπολης, Σουφλίου, Τυχερού, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας, προσάρμοσε και προσέφερε τις υπηρεσίες της στον τοπικό πληθυσμό, ανταποκρινόμενη στις ιδιαίτερες και πιεστικές ανάγκες που προέκυψαν.

Τα κινητά κλιμάκια αποτελούν αποδεδειγμένα χρήσιμο εργαλείο για την έγκαιρη παρέμβαση σε καταστάσεις κρίσης και περιβαλλοντικές καταστροφές καθώς και την ψυχοκοινωνική υποστήριξη του πληθυσμού κυρίως σε δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές, δεδομένου ότι οι παρεμβάσεις με φυσική και συστηματική παρουσία θεωρούνται αποτελεσματικότερες.

Η εμπειρία μας στον Έβρο έδειξε ότι η τομεοποιημένη λειτουργία τους διευκόλυνε σημαντικά την πρόσβαση ευάλωτων ατόμων σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας και την άμεση λήψη βοήθειας. Καλλιέργησε με την παρουσία του το αίτημα των ενδιαφερόμενων για βοήθεια και προώθησε τη διασύνδεση ατόμων και ομάδων, ειδικά σε δυσπρόσιτες περιοχές, με τοπικούς φορείς και υπηρεσίες υγείας.

Αξίζει να αναφερθεί πως πέρα από τις ανάγκες για ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε ζητήματα στενά συνυφασμένα με την φωτιά αναδύθηκαν και προϋπάρχουσες ψυχοκοινωνικές δυσκολίες, λόγω των αλλεπάλληλων και διαδοχικών κρίσεων που βίωσε η περιοχή τα τελευταία χρόνια (οικονομική, δημογραφική, υγειονομική, περιβαλλοντική κρίση). Παρόλο που ο σκοπός του κλιμακίου αφορούσε αποκλειστικά την ψυχοκοινωνική συνδρομή στα πυρόπληκτα χωριά, χαρακτηριστικά ήταν τα αιτήματα για επίσκεψη του κλιμακίου και σε μη πληγείσες περιοχές.

Στο πλαίσιο της εν λόγω παρέμβασής μας για τις πυρόπληκτες περιοχές, με πρωτοβουλία της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος απεστάλη και έγινε αποδεκτό σχετικό αίτημα στην Περιφερειακή Πυροσβεστική Διοίκηση ΑΜΘ για διοργάνωση ενημερωτικών- εκπαιδευτικών δράσεων ψυχικής υγείας. Σε συνέχεια αυτού, συνάφθηκε διμερές μνημόνιο συνεργασίας.

Οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν εβδομαδιαίες επισκέψεις στις τοπικές Π.Υ και διεξήχθησαν εκπαιδευτικές δράσεις πρόληψης, αναγνώρισης και αντιμετώπισης θεμάτων ψυχικής υγείας έπειτα από φυσικές καταστροφές. Ενδεικτικά, οι θεματικές ενότητες που συζητήθηκαν ήταν οι αγχώδεις διαταραχές, το σύνδρομο εργασιακής εξουθένωσης, μετατραυματικό στρες, και α' βοήθειες ψυχικής υγείας, ενώ πραγματοποιήθηκαν και βιωματικές ασκήσεις για την εκμάθηση τεχνικών διαχείρισης κρίσεων.

Διαθέτοντας, λοιπόν, την τεχνογνωσία ως Φορέας από αντίστοιχες παρεμβάσεις πχ όπως στην πυρόπληκτη Εύβοια, οι παρεχόμενες υπηρεσίες αφορούσαν στην υποστήριξη, ενδυνάμωση και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση των κατοίκων που επλήγησαν. Επιπλέον, οργανώθηκαν εκπαιδευτικές δράσεις Αγωγής Κοινότητας για θέματα που άπτονται της ψυχικής υγείας συνολικά.

2. Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Υγείας και σε συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και τους Δήμους Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας και Ιστιαίας- Αιδηψού, κλιμάκια που αποτελούνταν από ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας των φορέων μελών της Ομοσπονδίας Φορέων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Ψυχικής Υγείας ΑΡΓΩ, παρείχαν ψυχοκοινωνική υποστήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές στην Εύβοια. Η Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος μέσω της εμπειρίας της από την λειτουργία Κινητών Μονάδων από το 1981 στον νομό Φωκίδας, ήταν από τους πρώτους φορείς που ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού στο πεδίο της Β. Εύβοιας. Η πρόεδρος της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος, Δρ. Αθηνά Φραγκούλη – Σακελλαροπούλου, μέσα από την πολυετή εμπειρία της στον χώρο της ψυχικής υγείας, συνέβαλε στην υποστήριξη των εθελοντών επαγγελματιών ψυχικής υγείας, μέσα από δια ζώσης εποπτείες /staffcare. Σε αυτές τις εποπτείες δόθηκε έμφαση στη φροντίδα και την ανακούφιση των επαγγελματιών, αλλά και στην ενίσχυση της συλλογικής και ομαδικής διεργασίας σε όλη τη διάρκεια δράσης τους στο πεδίο της Β. Εύβοιας.
3. Η εθνική τηλεφωνική γραμμή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης 10306 ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Απρίλιο 2020, με πρωτοβουλία του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – Ιατρική Σχολή - Α' Ψυχιατρική Πανεπιστημιακή Κλινική (Αιγινήτειο Νοσοκομείο) και του Υπουργείου Υγείας - Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας και υλοποιείται σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Φορέων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Ψυχικής Υγείας «ΑΡΓΩ», το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και το «Χαμόγελο του Παιδιού». Οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος συμμετέχουν από την αρχή της λειτουργίας της στη Γραμμή 10306, προσφέροντας ψυχοκοινωνική υποστήριξη στους πολίτες που έχουν ανάγκη.

4. ΚΑΝΕΝΑΣ ΜΟΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ. Χρηματοδοτούμενο από το Υπουργείο Υγείας Πρόγραμμα ψυχολογικής υποστήριξης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας Covid -19. Βασικός στόχος ήταν η παροχή ψυχολογικής υποστήριξης και ενδυνάμωσης για τη βελτίωση της ψυχικής ανθεκτικότητας των ωφελούμενων, προκειμένου να μπορέσουν να διαχειριστούν την ψυχική επιβάρυνση που μπορεί να επιφέρει η ασθένεια από Covid-19, η φροντίδα ασθενών με Covid-19, και οι επιπτώσεις της πανδημίας στην καθημερινότητά τους. Η υποστήριξη πραγματοποιήθηκε μέσω προγραμμάτων ψυχοεκπαίδευσης και ψυχοθεραπείας που οργανώνονταν εξ αποστάσεως ή/και δια ζώσης αναλόγως των υγειονομικών μέτρων. Για το νομό Φωκίδας ανέλαβε το Κέντρο Ημέρας παιδιών, εφήβων και ενηλίκων της ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος ως μονάδα αναφοράς σε τέσσερα (4) Γενικά Νοσοκομεία, Άμφισσας, Λιβαδειάς, Καρπενησίου και Θηβών και άμεσα ωφελούμενο τον πληθυσμό του νομού Φωκίδας που πλήττεται από τις επιπτώσεις της πανδημίας.
5. Η ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος ήταν ο εταίρος που υλοποίησε στην Ελλάδα το Πρόγραμμα Erasmus + Breakthrough for Resilience: People, Places and Communities. Το πρόγραμμα επικεντρώθηκε στις Κλιματικές Αλλαγές και στην Ανθεκτικότητα, σε ότι αφορά στους Ανθρώπους, στους Τόπους και στις Κοινότητες. Στόχοι του Προγράμματος ήταν:
- Η δημιουργία εργαλείων, μεθόδων για το χτίσιμο της Ανθεκτικότητας στους Ανθρώπους, στους Τόπους [με επικέντρωση στη διατήρηση των φυσικών ειδών] και στις Κοινότητες.
 - Η προσωπική ενδυνάμωση των συμμετεχόντων, ώστε αυτοί να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές στις κοινότητες που αναπτύσσουν τις δράσεις τους.
- Το έργο πέτυχε μεγάλη δικτύωση με ένα μεγάλο εύρος συλλογικοτήτων στο Ν. Φωκίδας.¹⁰

Ποιος είναι ο αναμενόμενος αντίκτυπος του προτεινόμενου έργου

- Αύξηση της επίγνωσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία της ψυχικής υγείας σε κρίσιμες καταστάσεις.
- Ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο καθώς και της δυνατότητας αντιμετώπισης των προκλήσεων.
- Ενίσχυση της δικτύωσης, της συνοχής της κοινότητας και της συνεργασίας για την αντιμετώπιση κρίσεων και φυσικών καταστροφών.
- Βελτίωση της πρόληψης και διαχείρισης των ψυχολογικών επιπτώσεων μετά από κρίσεις, μείωση των επιπτώσεων των τραυμάτων στην ψυχική υγεία.
- Αύξηση της πρόσβασης σε ψυχοκοινωνική υποστήριξη και υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα.

¹⁰<https://ekpse.gr/programmata/erasmus-se-exelixa/breakthrough-for-resilience/>

Βιωσιμότητα του έργου ή/και των αποτελεσμάτων του μετά το τέλος του προγράμματος

Η βιωσιμότητα του έργου και μετά το πέρας της χρηματοδότησης θα μπορούσε να εξασφαλιστεί μέσω των παρακάτω:

- Ενσωμάτωση μέρους των ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών προς την τοπική κοινότητα στην λειτουργία των κλιμακίων της ΕΚΨ Π. Σακελλαρόπουλος με την συνεργασία του υφισταμένου δικτύου υποστήριξης.
- Η δικτύωση η οποία θα έχει επιτευχθεί μέσω του έργου, η ευαισθητοποίηση της κοινότητας και η εκπαίδευση των στελεχών των αρμοδίων φορέων θα παραγάγει μια νέα δυναμική για την αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων των κρίσεων και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, η οποία δύναται να συνεχιστεί.
- Ανάπτυξη συνεργειών με τοπικές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς για τη στήριξη μέρους των δράσεων και την ενίσχυση με πόρους.
- Επιδίωξη χρηματοδότησης μέσω εθνικών / ευρωπαϊκών πόρων, κοινωφελών οργανισμών ή ιδιωτικών δωρεών.

Διάρκεια Έργου και Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός θα εξαρτηθεί από το μίγμα και τον αριθμό των δράσεων, καθώς και την διάρκεια του έργου σύμφωνα με τον σχεδιασμό της αρμόδιας χρηματοδοτικής αρχής. Μετά την συνεργασία με την αρμόδια χρηματοδοτική αρχή θα υποβληθεί αναλυτικός προϋπολογισμός.

Πηγές / Βιβλιογραφία

¹<https://evoia-meta.b-cdn.net/meletes-telika/eviameta-masterplan.pdf?v=1>

²<https://evrosmeta.gr/assets/odigos-efarmogis-esp.pdf>

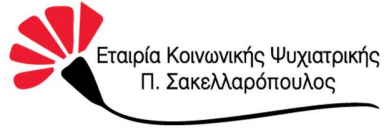
³<https://ncceh.ca/resources/subject-guides/psychosocial-impacts-disasters-resources-mitigation-response-and-recovery>

⁴<https://gr.euronews.com/2023/09/07/apostoli-ston-evro-oi-oikonomikes-epiptwseis-meta-tin-fotia>
<https://www.lifo.gr/stiles/optiki-gonia/o-ebros-meta-oi-katoikoi-kai-i-eyryteri-periohi-meta-tis-foties-toy-aygoystoy>

<https://www.capital.gr/epikairoτητα/3734458/-oi-simantikoteres-epiptoseis-ton-purkagion-ston-ebro-einai-oi-emmeses-lene-ekprosopoi-ton-biomixanon/>

⁵https://knowledge.aidr.org.au/media/7989/aidr_handbookcollection_communityengagementfordisasterresilience_2020.pdf

⁶<https://ncceh.ca/resources/subject-guides/psychosocial-impacts-disasters-resources-mitigation-response-and-recovery>

⁷<https://www.ot.gr/2023/08/29/oikonomia/pyrkagia-evros-sovares-oi-epiptoseis-stis-epixeiriseis-zimies-se-120-000-t-m-viomixanikon-ktirion/>

⁸<https://kosmodromio.gr/2023/07/21/ereuna-gia-tis-epiptwseis-twn-purkagi/>

⁹<https://ncceh.ca/resources/subject-guides/psychosocial-impacts-disasters-resources-mitigation-response-and-recovery>

¹⁰<https://ekpse.gr/programmata/erasmus-se-exelixa/breakthrough-for-resilience/>